

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Cris. și neirancoat- nu se pri-
mosou. Ma. unovite nu se re-
trimite!

BIBLIOTECA DE ȘTIINȚĂ:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inserate mai rimesou în Viena
Andolfi Kasse Hausenstein & Volpe
(Otto Mann), envi: Schalk, Alois
Horn & M. Dukes, A. Oppel, J. Don-
nerberg în Buapesta: A. V. Gold-
berger An on Meiss Eckslein Bernat:
în Frankfurt: G. L. Dussel; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o seriă
garn. ndă pe o colônă 8 cr.
și 80 cr. imbru pentru a pu-
bliceare. Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
Reol-me pe pagina III-a o
sereă 10 cr. v. a. s. ou 80 ani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fă-care di.
ABONAMENTUL PERITR ANSTRO-UN: (14)
Pe ună ană 12 fl., pe sés- lună
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
PERITR ROMÂNIA și străinătate:
Pe ună ană 40 francoi, pe sés-
lună 20 francoi, pe trei luni
10 francoi.
Se pronomără la tôte oficele
postale din intru și din afară
și la dd. colectori.
ABONAMENTUL PERITR BRAȘOVU:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe ună ană
10 fl., pe sés- lună 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. On dusul în
casă: Pe ună ană 12 fl., pe
sés- lună 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună esemplară 5 cr. v. a. s. ou
15 bani.
Atâtă abonamentele câtă și
inserțiunile suntă a se plă-
tine. tinte.

Nr. 155.

Brașov, Mercuri 11 (23) Iulie

1890.

Brașov, 10 Iulie st. v.

Amă dîșu, că trebuie să reve-
nimă mai pe largă asupra cores-
pondenței, apărute în numărul de
erî ală fôieie nôtrea, privitoe la șe-
dința consistoriului plenarū din
Oradea mare dela 9 Iulie n. a. c.

Amă ținutū sē-o publicămū cu
tôte observările ei, pentru ca cetitorii
noștri avēndū înaintea ochilorū
împărtășirile unuia, care a fostū
de față în consistoriu, asupra im-
presiunilor primite acolo, sē cu-
nôscă părerile, cari au preponde-
ratū în consistoriul plenarū atunci,
când acesta a luat hotărîrea de
a se lăpēda de diarele române și
a desaproba astfel în modū de-
monstrativū și atitudinea „Gazetei
Transilvaniei” în cestiunea gim-
nasiului din Beiuș.

Dēcă vomū resuma observările,
ce le face corespondentulū din
vorbă la enunțiațiunile Ilustrității
Sale Episcopului, vomū ajunge la
resultatulū, că tôte câte s'au făcutū
în cestiunea gimnasiului din Beiuș
au fostū bine făcute și că rēu au
lucratū numai foile și cei ce au
scrisū prin foi, căci „fără temeiu
au alarmatū întrēga diecesa”.

Acēstă părere n'are nici măcarū
avantagiulū de a fi nouă. De multū
incă se jăluia părintele Lauran
în contra aceloră „cari au alarmatū
diecesa”.

Nou este numai unū momentū,
ce s'a adusū înainte în consistoriu
și pe care se întemeiază apostro-
fările dela finea corespondenței
amintite.

S'a redicatū adecă acușatiunea
în contra unora, cari suntū bănuți
a fi alarmatū ei diecesa și căroră
li se impută, că în „timpurile mai
bētrâne”, neprovocati de nimeni,
s'au oferitū a face guvernului nisce
concesiuni necompatibile cu inte-
resele de viēță ale institutului de
cultură românescū din Beiuș.

N'avemū nici o informațiune

detaiată relativă la acēstă discu-
siune, despre care ni-s'a spusū
într'o corespondență anterioară, că
a tostū fôrte înfocată. Prin urmare
nici nu ne putemū pronunța asupra
ei. Dēr ori-câtū de multū s'ar fi
pēcătuitū în trecutū „în timpurile
mai bētrâne”, acēsta nu putea sē
schimbe nimicū din gravitatea si-
tuațiunei presente.

Nu e vorba aici de trecutū, ci
de presentū și mai multū încă,
de viitorū. Dēcă unulū sēu altulū
a făcutū în timpurile mai bētrâne
vr'unū „ofertū rușinosū” cu pri-
vire la caracterulū gimnasiului din
Beiuș, sēu la limba lui de pro-
punere, recunôcemū, că provoca-
rea la elū din partea guvernului
a trebuitū sē amărăscă sufletulū
Episcopului într'unū momentū,
când stăruia pentru păstrarea ca-
racterului românescū al institu-
tului, dēr totū așa trebuie sē re-
cunôcemū, că acēstă provocare
n'avea nici o valôre, pentru-că
„ofertulū rușinosū” nu a fostū pri-
mitū, și n'avea valôre nici atunci
când ar fi fostū primitū.

Nu de multū citasemū cuvîn-
tele marelui istoriografū boemū
Palacky, care dice, că „voturile
și îndatoririle nemorale se consi-
deră după dreptulū divinū și u-
manū ca neobligătore.”

Nu este nimeni așa de susū
pusū, ca sē pôtă sacrifica drep-
tulū de esistență alū unui po-
porū și acēstū pasū sē aibă va-
lôre obligătore pentru acēstū po-
porū.

Pline suntū paginile istoriei
tuturorū neamurilor de esemple,
că drepturile unui poporū cari
fură sacrificate de unii cu inten-
țiune, ori din slăbiciune, pentru
aceea încă nu se perdū, ci fiindū
reclamate de elū cu tăria, se potū
redobēndi.

Este dēr o apucătură cu to-
tulū nereușită, de a voi, cum face

autorulū corespondenței din nu-
mērulū de erî alū „Gazetei”, se
înfățiseze lucrulū astfelū, ca și
când tôtă mișcarea în cestiunea
gimnasiului din Beiuș ar fi a se
datori agitațiunei unor persoane,
cari au marî pēcate din „timpurile
mai bētrâne”.

Dēcă așa ar fi, atunci între-
bămū unde ar rēmâne națiunea
și biserica română care trebuie sē
fiă gelôsă pe drepturile și pe cul-
tura ei, fără considerare dēcă s'a
aflatū în trecutū cineva, care sē
le compromită ori chiar sē le jert-
fēscă?

Nu, domnilorū, cu acēstă tac-
tică nenorocită nu veți ușura, ci
numai veți îngreuna pozițiunea
Episcopului și a guvernului die-
cesanū din Oradea, față cu clerulū
și poporulū, față cu biserica și na-
țiunea română!

Dēcă diarele române și dēcă
în specialū fôia nôtrea, într'o ces-
tiune atâtū de gravă, s'ar fi con-
dusū de nisce motive așa de mi-
serabile, ca cele ce i se atribue în
corespondența memorată, atunci
în adevērū, că n'ar merita decătū
disprețulū părinților din consis-
toriu.

Dēr sē nu-și uite părinții din
consistoriu, că presa română are
o sfântă datoriă, care trebuie sē fiă
mai presusū de ori-ce considerații
personale, de ori-ce tendințe ale
ômenilorū fatali din timpurile bē-
trâne, ori ale ômenilorū fatali din
timpurile de aș și acēsta este da-
toria de a apēra principiulū ne-
peritorū, pe care se întemeiază
viēta națiunei și a bisericei române.

Și numai pentru acēstū mare
principiu de viēță ne-amū ridicatū
glasulū, numai pentru acēsta au
colaboratū în fôia nôtrea nu ôme-
nii trecutului, ci ai viitorului na-
țiiei române!

Acēsta amū ținutū a-o declara

față cu corespondența din numē-
rulū de ieri înainte de a intra în
meritulū lucrului.

Unū rēu simptomū naționalū.

Articululū nostru publicatū în
foiletonulū „Gazetei Transilvaniei”
dela 26 Iunie și subscrisū *Unū Ol-
teanū* a întēmpinatū mare rēsunsetū
în România și mai cu sēmă în
„Constituționalul”, care de unū timpū
incôce a începutū sē se ocupe se-
riosū cu cestiunile nôtrea sociale
și literare. În acēstū sensū, aflândū
sub titlulū de mai susū unū valo-
rosū articulū de fondū în dîșulū
dîarū, ne grăbimū a lū pune în ve-
derea cetitorilorū noștri. Ețā ar-
ticululū:

În numărulū jurnalului nostru din
3 Iulie a. o. am publicatū foia bētrânei
și respectabilei „Gazeta a Transilvaniei”,
în care „unū Olteanū” se plânge în con-
tra pēcatelorū literațilorū noștri de-a în-
troduce nomenclatura streină în limba
română.

Plângerea acēsta este pe deplinū
intemeiată, nu numai față cu casulū din
chestiă, care în numita lucrare era „Is-
toria Românilorū din Dacia” a d-lui pro-
fesorū universitarū Al. D. Xenopulo, ci
față cu aprôpe întregulū nostru mersū
literarū, afară de poesie și nuvele.

În dreptū, în litere, în sciințe, în
medicină, precum și în tehnică și felu-
ritele studii ale armatei, adecă în tôte
ramurile instrucțiunii nôtrea superioare,
dai de expresiuni pocite și urite străine,
acolo unde n'arū avē locū, pentru-că
limba nôtrea, dulce și frumoșă, posede
destulă bogătiă de cuvinte și are destulă
flexibilitate, ca expresiunile acele pocite
și urite sē pôtă fi înlocuite prin cuvinte
curatū românesci.

La începutulū dezvoltării nôtrea li-
terare, prin deceniulū alū 3-lea și până
la alū 7-lea alū vēcului de față, încă mai
trecea cu neologismele și streinismele,
dēr aș, după ce deja amū serbatū nunta
de argintū a Universității nôtrea, după

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Gianettino l'Ingrese.

Novelă venețiană, de F. de Gaudy.

„Dumnezeule! Copilulū meu! Cruțare
pentru Iohnnie” strigă desperatulū tată
și întinse brațele — atunci banditulū
smâncindū unū pistolū din briu ilū slo-
boș. Echoulū resună profundū în pădure.
Baronulū își puse mâna la inima atinsă
de glonțū, șovăi și ar fi căzutū cu fața
în jos, dēr Peppo sări ca unū tigrū
asupra pradei sale, ilū apucă cu putere
și-l aruncă în valea spumegândă. De
două-ori se ivi corpulū pe suprafața
apei — apoi totulū se liniști.

„Bētrânulū e mortū”, strigă asasi-
nulū „acum ii vine rēndulū copilului.
Unde ai pusū puilulū de năpărcă, Mau-
ricio?”

„Ce? vrēi sē uciți pe scumpulū meu
ângerū, tu sufletū fără de lege”, esclamă
femeea aruncându-se la picioarele bărbă-
tului sēu. „Nu voiū putē suferi acēsta.
Elū e copilulū meu, l'am avutū în brațe.”
— Apoi ridicându-se în picioare dîse:

„Cērcă sē atingi, puisorulū meu —
iți voiū scôte ochii.”

„La o parte femeă”, se rēsti Peppo.
„Copilulū e din nēmū ereticū. Dēcă vomū
putē stărpi secta acēsta, vomū moșteni
împărăția cerului. Cugetă la cuvintele
părintelui Girolamo.”

„Iți spunū, că nu! copilulū nu e
ereticū, elū pôtă la gătū o cruce de
coralū roșu. Pe când ilū țineamū în
brațe, am sărutatū crucea. Acēstū co-
pilū e din părinți curatū catolicū.” Nede-
cisū își lăsă banditulū mânilū în jos.

„Peppo, dragulū meu Peppo”, dîse
femeia lingușindu-lū. „Lasă-mi-lū. Toc-
mai atâtū de mare ar fi fostū și Gianet-
tino alū nostru, dēcă frigurele nu i-ar
fi curmatū viēța — O, Isuse! Lasă-lū sē
trăiască. Nu atrage mânia cerēscă asupra
capului tēu, — nu ucide o ființă nevi-
novată!”

„Arată-mi crucea, femeia, atunci iți
voiū crede.”

Mauricia alergă în unghiulū came-
rei, în care ședea miculū copilū, ilū luă
de mână dragostindu-lū, îi desfăcū la
peptū cămașea. Copilulū purta o cruciu-
liță de coralū încadrată în aurū, pe care
erau gravate cunoscutele litere I. H. S.
incunjurate de capete de ângerū. Cru-
ciulița era legată de gătū cu o panglică

de mătase albastră. Peppo, ca semnū
că-i dărușce viēța copilului, își acăță
carabina în cuiu. Apoi duse sticla cu
rachiū la gură și beū, apoi injură pe
Santo, fiind-că credea, că s'a băgatū
într'o cărciumă și s'a îmbētatū, sēu pôte
a fugitū cu banii, totū așa injura și pe
Englesii, cari răpescū copiii creștinilorū
adeverăți.

Pe Englesū nu l'ar fi injuratū atâtū,
dēcă ar fi sciutū, că părinții copilului
erau Irlandesi, va sē dîcă totū atâtū de
zeleși catolici ca și elū.

Elū însē nu avea cunosciință, că
mai suntū creștini și afară de Italia.
Mauricia nu mai putea de bucuriă din
causa triumfului celū obținuse, ilū să-
ruta și lū dragostea pe miculū copilașū,
și-i spunea felū de felū de minciuni, că
tatălū sēu a plecatū și că mîne va veni
îndērētū și i va aduce struguri și por-
tocale. Pēcatū numai, că copilulū, afară
de limba englesă, nu scia alta, așa că
tôte mângăerile Mauriciei erau zadarnice.
O mângăere mai cu efectū revērsa asu-
pra sa — somnulū.

Mauricia lū învăli într'o plapomă,
ilū puse în patulū ei, făcū trei cruci
peste elū și lū recomandă tuturorū sîn-

țilorū. Căpitanulū îns'și luă pālăria, im-
podobită cu sînți, de pe capū, inge-
nunchiă și-și începū obișnuita rugăciune,
când Santo celū multū așteptatū întră
clătînându-se.

„Porcū de căne”, i strigă Peppo.
„Unde ai statū atātă? — Ești beatū. Unde
suntū banii? — Dă-i încôce!”

„Ba”, rēsponse Santo cu o voce nesigură,
cercândū sē se sprijinēscă de zidū pentru
ca sē nu cadă — „Eu beatū? Ce, sunt
catărū, sē stau deșteptū și și nôte fără
ca sē gustū ceva? Sē mergi până la
Florența și îndērētū — ba încă sē fi
prigonitū ca o vulpe, *Corpo di Jiove* —
ce creți? Ține săculețulū aturisitū și
dă-mi de beutū.”

Elū aruncă la pământū punga cea
grea și fără a-și mai cere permisiune
apucă sticla cu Aleatico și o puse la
gură. Cu privirea încruntată lū fixă că-
pitanulū. Santo după unū gâlgăitū de
șee minute aruncă prin ușă sticla gôlă,
apoi se trânti la pământū. Căpitanulū
numai cu mare greutate putū sē lū în-
trebe despre cauza întârzierii sale.

Santo, îndată după primirea bani-
lorū, plecā cătră sēră, chiar nôte, eși

ce nu mai suntem numărați între popoarele lipsite de cultură din Europa, aș putea să streine introduse în literatura noastră sunt un *reū symptomă națională*, sunt porniri, care ne vor atrage condamnarea din partea lumii literare internaționale.

Continuându pe calea acesta începută, bucurându-ne de ori-ce gunoier străin, pentru ca să ne clădim o limbă și o literatură *națională-română*, noi din țară și din țară vom deveni mai caraghioși între celelalte popoare culte ale Europei, și din țară și din țară vom deveni mai puțin naționali și mai puțin români, pentru-că și de țară și de țară noastră va deveni mai puțin românească.

Și aș, mai mult ca în tot trecutul istoric, cel mai doveditor și mai puternic caracter național al or și cărui popor civilizat din lume este limba.

Și noi cu toții, sus până la savanții de primul rang, la premiații Academiei române, la profesorii de Universitate, noi o schimonosim.

Efectul acesta neplăcut, păgubitor și condamnabil neapărată că trebuie să știe aibă cauza sa.

Care este adevărata cauză în cazul de față? Este una, ori mai multe cauze? Eu cred, că sunt mai multe, și etă car:

In vécultu nostru se trăese repede, se muncese repede, se face carieră și mare reputația tot repede, este vécultu vaporului și al electricității, și ambe aceste puteri sunt grăbite în manifestațiile lor fizice.

In graba acesta generală chiar și savanții cei grei ai timpului sunt grăbiți în produsele lor sufletești — din fericire însă nu toți. Cărțile de aș se scriu cu mai multă nesciință de câtă cu scință, marfă ușoră, marfă de piță, marfă trecătoare și prin urmare de puțin folos trainic. La alcătuirea lor se ține în vedere mai ales partea materială — paraua câștigată ca premiu academică și ca rezultat al traficării, de câtă partea etică. Aprăpe în totă lumea se muncese astfel pe calea literară — der numai din unele părți anumite ale familiei literare, din cei grăbiți de a ajunge departe în societate.

Voiți un exemplu clasic? Etă-lă:

D-rul Lang'ebert, într'ună forțe renumit tratat practic asupra bolilor speciale, tipărită în anul 1888, vorbind despre o epidemie a numitelor bolă, dice următoarele: „*Voici une singulière epidémie provoquée, en lechant les yeux. Elle a été observée par le Dr. Tephlianchnis, dans le district de Glakowski, en Roumanie.*”*)

*) Etă o singulară epidemie, provocată prin lingerea ochilor. Ea a fost observată de Dr. Tephlianchnis, în districtul Glakowski în România.

prin pórta San Gallo. In zor de țară trecu și prin Fiesole și se afla tocmai pe înălțimea dela Villa Gerini, când se întâlni cu un carabiner. Acesta se cam uita cu cода ochiului la Santo, călări mai departe uitându-se din când în când în dărăt. Santo și iuși pașii, și séu că au sunat banii din pungă, séu că dracu și-a vărîtă cода, destulă că gendarmul își întorse calul și încep să urmărescă pe Santo. Acesta chiar cu pericolul de a fi jumulit de viu, se aruncă peste ună gardă de chiparoși, îl trecu cu mare greutate, fugi prin pădurea de măslini și ajunse fericit lângă o pesceră, care nu era mai mare ca o gaură de vulpe. Acolo se vîrî el și așteptă șese, șapte ore, până când se convinse, că carabinerul se retrase. Aprăpe mort de fôme și de sete se tîrî din gaura acesta și mergendă ajunse la cârciuma *delle tre maschere*, ceru o porțiune de salam și o butelă de vin. După aceea mai beu încă vre-o șapte butelii. Santo și aduse în fine aminte de misiunea sa, o luă la fugă peste munți și păduri și ajunse cu o oră mai târziu, pentru-ca să scape pe Englesu.

Se pôte ceva mai instructiv?

Până la culmea acesta d. Al. Xenopulo încă n'a ajunsu.

A doua cauză este neglijența, care ne-a cuprinsu mai ales pe noi Români d'a ne instrui prin călătorit.

Călătoritul pentru instrucțiune — ună factoră culturală de puternică valoare — la noi Români este aprăpe ne-cunoscutu.

Noi an de an trecem cu decile de mii hotarële țării, der trecem la Paris ori la băi, și în asemenea împrejurări călătorim cam cu ochii închiși, pentru-că avem altă țintă și nu instruirea.

Nu tot așa facu alte popore.

La Englesu, la Italianu, și mai ales la Germanu, abia au început vacanțele și deja cea mai mare parte a tineretului liceal și universitar ia ghiozdanul în spinare, bastonul la mână, și aide la voiaj de instrucțiune, doi câte doi, căci la cale este bine să fiă cu soțu, cu unu, der nu cu mai mulți, pentru-că atunci se întâmplă ușor certe și împăcheri.

La noi căți tineri facu pe an asemenea excursiuni? Căți dascăli și savanți?

Noi nu ne cunoscem țera noastră, ér țările române vecine ne sunt mai necunoscute decât Japonia și China. Atunci ce minune este, că scriem „*Vespatak*” în loc de Roșia, „*Veczel*” în loc de Vișel și „*Klein-Schenk*” în loc de Cincu micu?

O adevărată minune este, că mai credem, că sunt în lume încă și alți Români afară de noi, pe cari și așa *din dragoste frățescă* îi numim Unguren.

A treia, și ultima cauză, este lipsa adevăratului sentiment național. Noi Români trăind în lume ne purtăm romanitatea noastră cu ună adevărat simț de jenă. Decă în țară ne chiamă „*Brailescu*” — îndată ce trecem granița ne chiamă Brailescu, — vorbim în cupeul trenului numai franțuzește între noi și ne ferim ca de focu că să ne dăm de Români. Așa este *maioritatea* și nu o mică fracțiune din societatea noastră.

Atunci cum se pôte nace literatură adevărată națională? Cum se pôte aduce limba noastră frumoasă și dulce la un grad de dezvoltare asemenea cu limbile culte din lume?

Cum pôte trăi patria română și desvolta acelu belșug de putere, care să ne garanteze existența noastră pe vecuri departe?

Dômnă! un simțământ de jale ne cuprinde, când ne gândim la răspunsul unor astfel de întrebări, și nădejdea noastră stă în tineretul nostru, care pășind cu energie pe adevărata cale a vieții noastre naționale, muncind cu fală

și bucură pentru gloria numelui român, nu va căde în păcatele generațiilor de față.

Nădejdea noastră stă în tineretul nostru, care imitând pe confrăii lor din luminata Europă apusană, își va folosi vacanțele tot astfel, vizitând mai înteu țera sa, apoi vecinele țerei române și așa mai departe, lărgindu-și orizontul vederii și al cunoștințelor, precum își vor întări și individualitatea lor personală, ajungendă la convingerea, că: în lume trăind și muncind, este o fală d'a fi și a simți românește; fală, pentru-că poporului acestuia s'ar a încredințat una din cele mai falnice și mai grele misiuni din viața popoarelor.

Tineretul bine căluzit va vindeca multe simptome rele naționale. (N).

DIN AFARĂ

Abdicarea principelui Ferdinand și proclamarea independenței Bulgariei.

„Hamburger Nachrichten” scrie despre abdicarea principelui Ferdinand următoarele: Decă principele Ferdinand ar abdică, s'ar restabili *status quo ante* și noua alegere a principelui, după totă probabilitatea, s'ar face așa, că Rusia n'ar protesta contra alegerii și-a întăririi ei de către Pôrta. In cazul acesta așa-dără pacea Europei n'ar fi periclitată, ci mai mult asigurată prin *eschiderea unui factoru periculosu*. La încercături avem să ne așteptăm numai în casu când Pôrta s'ar amăgi pe sine și s'ar abate dela atitudinea sa rezervată și înțeleptă de până acum, față cu cei din Sofia, și ar folosi ca unelă inimicilor Rusiei, cari se ascund după spatele lui Stambulov. Nu mai pôte fi nici o îndoală, că îndată ce s'ar întâmplă ceva ce-ar vătămă tractatul dela Berlinu, Rusia n'ar șovăi un moment de-a se considera deslegată de tractat și astfel libertatea de acțiune, recăștigată pe deplin, ar folosi-o în Balcani după cum va corespunde mai bine intereselor sale.

Contrar cu cele spuse de foia germană, „*Temps*” din Paris scrie, că în Bulgaria fără îndoală se pregătesc grave evenimente. Fiă-care este convinsu, că principele Ferdinand îndată ce se va întorce pe pământ bulgar va proclama independența Bulgariei. Ba se vorbește și aceea, că principatul va fi ridicat la rangul de regat. Multim de agenți bulgari s'au dus în Macedonia și, după cum se vorbește, de-o dată cu proclamarea independenței va isbucni în Macedonia o revoluțiune. Pôrta e încunoscă deosebită despre toate acestea și a început să-și întărească deja garnisonul din Macedonia, ca nu cumva să fi surprinsă. Nu se scie, decă Rusia se va mulțumi o simplă protestare, ori va pași pe

tărământul de acțiune, precum nu se scie nici aceea, ce atitudine va lua Germania și Austro-Ungaria față cu lovitura de stat ce se pregătesce.

Esercitiile de noapte ale armatei ruse.

In tabăra dela Krasnoje-Selo s'au început esercițiile mai mici ale trupelor rusești, dându-se deosebită atențiune esercițiilor de noapte, și anume când noaptele sunt noroșe și întunecoșe. La aceste eserciții joca mare rolă despărțimintele de voluntari compuse din soldații cei mai dibaci, mai puternici și mai vicleni. Fiă-care parte de trupe are un astfel de despărțământ, ai cărui ostași érna facu vânătoare și se pregătesc pentru acest scop prin marșuri îndelungate, împreunate cu osteneți și lipsuri, prin deosebite eserciții în serviciul de recunoscere noaptea.

Atacul de noapte asupra poziției inimice se face astfel, că mai înteu se recunosc pozițiunea de către singuraticii soldați dintre acei voluntari. Ei încercă să ajungă neobservați prin linia sentinelor inimice, tărându-se adese-ori încet înaintea, și recunosc apoi cele mai bune puncte de atac. La întorcare facu anumite semne, ce se cunosc chiar noaptea, de până ori hărți albă, atărându-le undeva. Conducendă apoi trupele la atac, prin aceste semne ajungă tocmai la pozițiunea inimică. Pentru-ca diferitele corpuri de trupe, însărcinate cu atacul de noapte, să nu își pără legătura între sine, ceea ce în întunecul ușor se pôte întâmpla, voluntarii, cari merg înaintea ca tiraliori, își dau mereu semnele optice prin micul artificii, ori prin micul felinare, ce le țin la spate, așa că inimicul nu pôte observa lumina lor.

Cu deosebire instructivă a fost în zilele acestea ună eserciție de noapte al regimentului de gardă semenovicu, care a întreprins cu mai multe despărțiminte un atac asupra poziției inimice și au pătuns deodată toți în acesta în modu cu totul surprindător. Esercitiile de noapte se vor face și de masse mai mari de trupe. Se vede, că enisuița d'a se cultiva și desvolta în armata rusă aceste eserciții într'un modu de luptă, care să trecă așa dicendă în carne și sânge.

Răpiți de brigandă.

O telegramă din Constantinopol împărtășese, că inginerul de secțiune Ferdinand de Gereon și inginerul Mejor, unul dintre conducătorii construirii căii ferate Ismid-Angora, amândoi supuși austriaci, au fost răpiți în 16 l. c. între Adabazar și Eșkișehir de nisce brigandă cerchezi. Aceștia cerură un preț de răscumpărare de 3000 punți sterlingi.

Peppo Ceccarelli în timpul istorisirii banditului se uita posomorit în flacărele focului. Mauricia plângea tare.

„Nu și-am datu statulă”, suspină, ea „să mai așteptu o țară, séu două. De ce nu m'ai ascultat, iubitelu?”

„Taci, femea, taci, mă scoți din fire. Stéua lui cea rea e de vină — nu eu. Trebuia să-mi ținu cuvântul. Decă nu — atunci numele meu nu ar mai fi vrednic să figureze în gura locuitorilor din ținutul acesta. Taci. A fost un eretic — un hoț de copii. Nu merita mai mult. Și pe copilul acesta nu putem să-l dăm îndărăt, — cum l'am și putu de? Ține-lu Mauricio. Să moștenească elă banii — să rămână copilul nostru să ia de soț pe Peppina noastră. Mai bine va fi pentru elă, decât să se întorcă la femeia cea eretică!”

Disparițiunea unui nobil Engles și a copilului său, și probabil și uciderea lor, nici chiar pe timpurile acelea nu se putea întâmpla, fără ca autoritățile să facă cercetări și să pună capetele bandiților la preț. Cadavrul sdrobotit și aprăpe de necunoscut al

lordului fu cauza acestor cercetări. Puțin timp după aceea Peppo dispăru din ținutul acesta.

De bună sémă, că se convinse, că după-ce a sêvșit asasinatul nu, mai spera a fi sigură. Numele lui și al micului Iohnie nu se mai auți. Banda se împrăscia pentru ca să se alature la alte cete de bandiți.

Era în anul 1832. Armata austriacă împrăscia cetele de insurgenți, cari veniau din Bologna la Roma, restaurandă cel puțin la părere liniștea. Guvernul papal era pré ocupat în capitală cu liniștirea spiritelor și cu confiscarea averilor, cu procesiuni și proscieri, pentru ca să-și pótă arunca privirile părintesci afară de zidurile cetății eterne. Așa se întâmplă, că o cetă de indiviți desperați, fără avere și patriă, se strinseră érăși în cete prin pădurile munților Albani, Marsieni și Volșci, și din când în când năpăstiau asupra Campaniei pentru-ca să se lupte cu Austriacii până chiar aprăpe de zidurile capitalei.

Cea mai temută bandă era a lui *Gianettino l'Ingrése*. Numele acestui că-

pitanu băgă grôză până la pragul Quirinalului, chiar și îndrăzneții gendarmi ai școlei napoleonice aveau respect și frică de el. Locuința sa era în nisce vizuină sêlbatică din munți între Riofreddo și Carzoli, aprăpe de hotarele neapolitane și papale. Poporul se jura pe toți sfinții, că Gianettino e ună fermecător, că el se află tot în același timp în două locuri, și după împrejurări se pôte face chiar nevățut, că el scie când plătesc arendașii banii pentru moșii, și așa mai departe. O mare parte dintre aceștia se simțiau fericiti, ca printr'o sumă anuală să se bucure de protecțiunea temutului căpitan și se siliau care de care să-l aprovizioneze cu cele de lipsă pentru traiu. El era regele munților Sabin și Marsieni. Pozeștile cam eronate ale țeranilor află îndată rêsunet la Roma și ele circulau din gură în gură, din ce în ce mai esagerate. Se credea, că Gianettino este un tineru cel mult de 20 de ani, frumos, ca Apollo, vitéz ca Cesar, viclen ca generalul Miolis, privind cu dispreț mórtea și aruncandă banii cu mâna largă. In privința poreclei de

Precum anunță „Agence de Constantinople”, ambasadorii Austro-Ungariei și Germaniei, br. Calice și d-lu de Radovitz, au înmănatu Porții o notă identică, în care, arătându dea repețire a astorfelu de casuri, și necesitatea d'a se pune căpătú acestorú neajunsuri, în interesulú vașei Turciei și alú streinilorú, cari își consacrú puterile, încredându-se în siguranța din țerá, cerú se se ia cele mai severe măsuri.

Inginerulú Mejor a fostú liberatú de brigandí, ca se aducá o miá de punți sterlingí, prețul de rúscupérare. Societatea construirii liniei ferate a vrutú se plátescá suma, dér când Mejor ajunse cu banii la loculú hotáritú, n'a mai găsitú acolo pe nimeni, fiindú-cá soldații începuserá a urmári pe brigandí mai înainte de rúscupérarea lui Gerson. Brigandii se retráseserá cu Gerson în munți.

SCRIRILE PILEI.

Concertú coralú în Brașovú. Corulú Metropolitanú din Iași sub conducerea d-lui Gavriliú Musicescu, care s'a produsú dílele aceste cu estra-ordinarú succesú înainte curții regale din Sinaia, va da poi-máne, Joi, și în Brașov unú concertú. Corul este compusú din vre-o 40 de cântáreți și póte fi pusú aláturi cu corulú renumitú alú lui Slaviansky. Programu, care constá din trei părți o vomú publica-o în numărulú de máne împreună cu celelalte date. Atragemú atențiunea publicului nostru asupra acestei rarí și interesante produciúni musicale, în sigura așteptare, cá va lua parte la ea în numărú câtú mai mare.

Casú de mórte Din Blașiu ni-se scrie: *Absolonú Șiarlea*, parochú gr. cat. în Sebeșiu și protopopú alú tractului cu acelașú nume, a rúposatú în 21 Iulie n. e. la 6 óre p. m. în Blașú, la amiculú sêu Teod. Onișiorú, în călétoria sa spre Tapú. Inmorméntarea se va face Mercuri în 33 Iuliu st. n. la 3 óre d. a.

Convictulú gr. cat. din Sighetú. Ni-se împártășesce, cá concursulú de primire în convictulú gr. cat. românú din Sighetú, se va ținé în 11 Augustú st. n. În acelú institutú se primescú tineri gr. cat. románi din Maramurésú și pe spesele „Asociațiunei pentru cultura poporului românú din Maramurésú”, ér pe lângá plata de 150 fl. pe an. scol. tineri și din Maramurésú și din alte părți. Petițiunile suntú a se trimite până n 5 Augustú la d-lú *Titu Budu*, administratoru oficiului vicarialú din Maramurésú și directoru convictului, în Șugatagú, p. u. Akna Sugatag, în Maramurésú.

Alegere de diaconú. Sinodulú parochialú alú bisericei sf. Nicolae din locú

a alesú Duminecá pe ténérulú absolventú furatú o páreche de cisme, ce voia se le vândá. Acum șede Vancea la umbrá.

Sosirea trenurilor în stațiuni. În ténplându-se în timpulú din urmá mai multe incidente pe calea feratá, direcția cáilorú ferate ale statului a dispusú, cá trenurile se între în stațiuni și în halte cu cea mai mare pazá și cu rótele ne-impedecate.

Distribuire gratuitá de viță americaná. Ministrulú ung. de agriculturá face cunoscutú, cá dá gratuitú viță americaná, care resistá filoxerei, asociațiuni-lorú, reuniunilorú, autoritáților orí comunelorú, care vréu se planteze vii. Reuniunile se se adreseze ministeriului prin reuniunea agricolá a comitatului respectivú, autoritáțile, orí comunele prin jurisdicțiunea competentá până la 1 Septemvre n. a. c. Priváții potú cumpéras astfelú de vițe.

Furtună mare. În comitatulú Caraș-Severinú a fostú în dína de 13 n. c. unú îngrozitorú orcanú, care a causatú mari pustiiri. Arbori au fostú desrúddécinați, coperișe dela case luate, urlóie dérimate, bucatele de pe câmpú imprátiatate. După orcanú urmá o rupturá de nord, din care causá riurile Bega și Timișú au crescutú fórte tare.

Borseculú sub curatelá. Intre proprietarii báei dela Borszek și între doué comune vecine e în curgere unú procesú, din care causá până la finea procesului, tribunalulú din Ciuc-Sereda a pusú baia Borszek sub curatelá. Hotáritéa tribunalului s'a publicatú în 14 n. c.

Focú. În Mico-Uifaláu au arsú la 17 Iulie edificiile economice la 11 economi. Au peritú în flacári și animale.

Ucigașulú și jefuitorulú Andreas Zintz (Hintz) chelnerú, de nascere din Șaișú, a fostú prinsú în Calború lângá Fágárașú, după-ce înzadarú s'a încercatú din nou se fugá și după-ce unú gendarmú i-a tăiatú cu sabia 3 degete dela o máná. Zintz se aflá în temnița din Tergu-Mureșului.

Inecatú. Báiatulú de 5 ani alú dílerului din Sighișóra, I. Zenn, suindu-se într'unú carú, cu care se cára náșipú, fú dusú la loculú de unde se lua náșipulú, întrá în apă și se inecá.

Furtú. Vinerea trecutá s'a furișatú dílerulú Mihailú Vancea, pedepsitú de mai multe orí pentru furtú, în locuința véduvei Maria Seceleanu din Scheiu și

datá în gânduri 'i urma dama. Ea era de staturá înaltá și slabá. Cáléuza cu tótá privirea lui cea agerá nu putú vedé fața damei din cauza vélului ei celú desú.

Ajungéndú lângá mánástirea San-Cosimato, se adresá báiatulú cátrá damá. „Cum ar fi, Signora, decá amú face unú micú popasú la venerabili párinți Fran-ciscani? Hm! Unú micú dejunú — unú rí-fresco. Mai departe nu vomú găsi nici o casá, ér stáncile din prejúrú nu suntú de mánecare, ér pe acestú párau nu curge vinú. Frumósá mai e mánástirea San-Cosimato. Cálugárii cu inimá buná, párintésócá, — frumósá bisericá și icóna fácétóre de minuni a Maicei Domnului!”

Dama clátiná din capú cu unú negativú și fácú semnú cálóuzei se mérgá mai departe.

„Dracu póte sci”, murmurá elú în sine, „ce cautá dama asta curiosá în munții noștri!”

(Va urma.)

l'Ingrese, se dícea, cá e unú prințú englesú, care din pasiune pentru o viță liberá și aventuriosá, se fácú cápitanú de bandiți. Iși aduceau aminte, cá și renumitulú Alfonso Piccolomini, duce de Mont-Mariano, din résbunare, cam pe la finea secolului alú XVI, se fácú cápitanú de bandiți și-și pástrá cu cavalerismú funcțiunea sa în decursú de dece ani de díle.

În acestú anú, prin luna lui Iuliu, călétoria o damá, îmbrécátá în negru și cam înaintatá în vérstá, dela Albergó Fenice până la Vicovaro. Fără se dea atențiune istorisirilorú camerierei sale, despre nesiguranța drumurilorú, luá cu sine unú maurú, îi porunci se puná șeua pe unú catáru și se-i cante unú cálóuzú până la Rofreddo. Cu totú prețnlú, ce'lú oferise la începutú, nimenea nu cutezá se însótésócá pe dama aceasta în primejdiosá ei cálóetoriá, — în fine găsi unú báiațăndru cam de 15 ani, cu pérulú crețú și bine fă-outú. Acesta se decise se-i servésócá de cálóuzá, se aruncá pe mágarulú sêu fără șea, și în galopú plecá pe drumú înainte damei, cântándú cu o voce puternicá diferite melodii idilice. Tăcutá și cufun-

Concertú. Musica militará va dá máne, în 23 Iulie n. unú concertú în grádina restauráției „Nr. 5”, decá timpulú va fi favorabilú. Inceputulú la 8 óre séra. Intrarea de persóná 20 cr. v. a.

„Traianú Doda agitatorú.”

Érășí „agitézá” generalulú, așa ne spune „Egyetértés” dela 21 Iulie, în care cetimú urmátórele nostimade, ce i-se raportézá numitei foi din Lugoșú:

„Generalulú în retragere Traianú Doda își continuá cunoscuta sa agitațiune, stánd în fruntea comunitáții de avere a fostului regimentú românú de graniță. Până acum într'adevérú acéstá comunitate de avere, desprețindú dispozițiunile védite ale legilorú, în manipularea sa interná, ba chiar și în afacerile disciplinare a formatú unú statú în statú. Acum însă fișpanulú *Jakabffy Imre*, ca comisarú guvernialú, s'a îngrijitú cu energiá, ca legea se aibá valóre față cu Doda și față cu aderenții, cari compunú comitetulú comunitáții de avere. În câteva afaceri de discipliná, fișpanulú, ca comisarú guvernialú, a criticatú atitudinea comitetului declarándú, cá în sensulú articulu-lui de lege XXX din 1873, pádurile comunitáții de avere, fiindú proprietatea comunelorú fostului regimentú de graniță, *funcționarii comunitáții de avere încú suntú a se considera ca funcționari comunali.* În contra acésta Dodaiștii au înaintatú recursú, ér ministrulú încă i-a îndrumatú la lege, mai punéndú pe deasupra și art. de lege XXII din 1886, și a provocatú pe comunitatea de avere ca în afaceri de discipliná se însciunțeze mai întâiu pe viceșpanulú comitatului și în meritulú lucrului nu li-se permite se aducá nici o hotárité. Cu o ocasiune mai de curéndú comisarulú guvernialú a provocatú sub rigóre pe comunitatea de avere, ca fiá-care hotárité privitóre la relațiunile de avere, la contracte, séu alte afaceri se se aștérná respectivelorú autoritáți comitatense spre aprobare. Traianú Doda a ridicatú protestú în contra acésta; comisarulú guvernialú însă a trimisú tóte actele spre deliberare la ministrulú de interne, care prin unú ordinú de érí *aprová* dispozițiunile comisarului guvernialú ca pe unele, cari coréspundú pe deplinú legilorú și din contrá protestele lui Traianú Doda, ca unele cari nu se basézá pe lege și suntú nemotivate, le desaprobá. Tot-odatá ministrulú atrage atențiunea comitetului comunitáții de avere, cá a mai desaprobátú odatá nisuințele lui îndreptate contra amestecului legalú alú autoritáțilorú și deja atunci a declaratú, cá *decá comitetulú va mai repeta acéstá atitudine, i-se va aráta, cá comunitatea de avere nu e capabilá de a se guverna pe sine și independéntú.* Urmarea acesteia nu póte fi alta, decátú cá ministrulú, pe basa dreptului ce i-lú dá legea, va disolva comitetulú actualú, ér decá noulú comitetú alesú va despreți și elú autoritatea legi și va manifesta o atitudine contrárá legilorú, *va face se înceteze comunitatea de avere, ca o instituțiune de manipulare provisoriá* Ordinațiunea ministrului a produsú mare spaimá în tabéra Dodaiștilorú.”

De ordinulú satrapicú alú ministrului nu ne mirámú cátuși de puținú. Ce nu se póte înténpla în țera ungrúscá? E vorba d'a nimici comunitatea, fiindcă e románescá. Asta-i rúspłata pentru sángele vérsatú de gránitérii românii pentru apérarea acestui pámentú!

Darea de cáni.

Comitatulú Brașovului a lucratú unú statutú pentru darea de cáni, din care estragemú urmátórele:
Dela etatea de 3 luni cánele e supusú la dare, și anume: pentru cáni de luxú ca dogge, buldog, neufundland, be-

nardin și alții asemenea acestora se plátescú 8 fl. pe anú; pentru cáni de speciá mai micá 4 fl.; pentru cáni de vénatú ca vișle și cápi ai proprietarilorú, cari au dreptú de vénatú 1 fl.; pentru ogari 3 fl.; pentru cáni de mácelari 5 fl.

Nu se plátesce dare pentru doi cáni la pástorú, pentru cáni — câte unulú de casá — cari pázescú casele din locuri singurateice și depártate de stradele comunei, pentru trei cáni de stáná, cari pázescú turmele în munți și páduri; dela acestú numărú în susú se plátesce câte 1 fl. de cáne.

Conscrierea cánilorú se face în luna Iulie, arátándú în timpulú de 8 díle dela publicare fiá-care proprietáru ce cáne are. Celú care în decursulú anului devine proprietáru de cáne, se anunțe în timpulú de 3 díle la oficiulú comunalú. Cei cari se aflá, cá táinuescú cánele, se pedepsescú.

Intre altele mai prevede statutulú, cá în birturi, în cafenele și în localuri publice nu este iertatú a fi adusú cánele. Cáni de casá trebuescú ținuți în lanțú, și numai nóptea se lasá liberi, decá loculú este îngráditú, séu închisú. Din timpulú în timpulú se cercetézá curții, și decá cánele de casá se aflá dína liberú și fără botniță, se prinde, și se liberézá numai după ce s'a plátitú în timpulú de 8 díle pedépsa, în casú contrárú se ucide. Cáni de pástorí au se fiá provédúți cu unú pociumbú legatú de lanțú dela grumáđi până la genunchi.

Statutulú prevede mészuri și față cu cáni, cari presintă simptome de turbare, orí cari suntú turbați. Proprietarulú în totú casulú trebuie se facá arátare primáriei.

Pedépsa în bani pentru proprietarii de cáni fără marcá, pentru proprietarii cari se descoperú, cá au luatú marca dela unú altú cáne, cari dau marca cánilorú lorú altorú proprietari de cáni, cari punú la cáni lorú marcá falsá, orí cari nu și-au anunțatú cáni pentru a fi supuși la dare, e până la 100 fl., orí cu închisóre coréspunđétóre.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciulú biuroului de cores. din Pesta.)

Berlinú, 22 Iulie. „Kreuzzeitung” aduce amérunte despre înaintári de trupe rusesci în provinciile baltice. După aceste amérunte, aceste provincii erau cu totulú deserte de cavaleriá și aprópe totalú deserte de infanteriá, fiindú-cá tóte trupele staționare mai înainte acolo au fostú grámá-dite pe linia Kovno-Dúnaburg. — Impératésa nu însótesce pe impératulú germanú la visita ce o face acésta la curtea rusescá.

Buenos-Ayres, 22 Iulie. În contra a patru oficeri superiori s'a pornitú cercetare pentru participare la o conjurațiune.

Belgradú, 22 Iulie. Adanarea partidei radicale ținutá în Jagodina a fostú cercetatá de 4000 delegați. S'a votatú guvernului încredere pentru politica lui de până acum. — Pórta refusá orí-ce satisfacțiune în afacerea omóriei consulului sêrbescú din Pristina.

Cursulú la bursa de Viena
din 21 Iuliu st. a. 1890.

Renta de aurú 4 ⁹ / ₁₀	102.05
Renta de hártiá 5 ⁹ / ₁₀	99.90
Imprumutulú cáilorú ferate ungare - aurú	116.40
do argintú	97.50
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (3-a emisiune)	112.45
Bonuri rurale ungare	89.—
Bonuri croato-slavone	104.25
Despágubirea pentru dijma de vinú ungrúescú	—
Imprumutulú cu premiul ungrúescú	139.60
Losurile pentru regularea Tisei și Séghedinelului	127.60
Renta de hártiá austriacá	88.25
Renta de argintú austriacá	89.35
Renta de aurú austriacá	109.30
Losuri din 1880	139.70
Acțiuni bânței austro-ungare	983.—
Acțiuni bânței de creditú ungar.	348.—
Acțiuni bânței de creditú austr.	303.—
Walben împáratescú	5.50
Napoleon-d'ori	9.23
Márci 100 imp. germane	56.92 ¹ / ₂
Londra 10 Livres sterlinge	116.35

Editorú și redactorú responsabilú:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul pieței Brașov

din 22 Iuliu st. n. 18 0.

Table with exchange rates for various currencies like Banenote românești, Argintă românească, Napoleon-d'ori, etc.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciurcu.

Anunț.

La Dimitrie Roman în Seliște se acceptă un comis bun vîndător.

386,3-1

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrierului magistratului se scrie prin această încă odată concursul asupra ocupării unui loc din fundațiunea lui Iosef Wehrmacher, devenită vacantă în institutul orășenesc din loc pentru infirm.

Competenții, fără considerațiune de confesiune, secș și naționalitate, au de ași așterne petițiunile subscrierului magistratului până în 25 Augustă a. c., aceluând conform dispozițiilor fundațiunare următoarele documente:

1. Unu testimoniu estradat de căpitănatul orășenesc, vidat de primaru și de competentul oficiu parochial, c. mcă atăt petentul, cât și părinții, copii și sotul său, sunt săraci, adecă, că nu posedă avere nici mișcătoare, nici nemiscătoare.

2. Atestat de legitimare, cumcă petentul aparține orașului Brașov.

3. Testimoniu fizical-medical cumcă petentul în urma defectelor corporale se află în miserie.

4. Atestat de nascere prin care petentul are de a documenta, că a trecut etatea de 40 ani.

Brașov, în 19 Iulie 1890.

Magistratul orășenesc.

Mănuși de ață și de mătase pentru Dame, bărbați și copii Ciorapi de dame și de copii

în toate mărimile.

Corsete [mieder] Vieneze

la SOFIE OBERT, Tergul. Cailoru Nr. 88.

383,3-2

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul de persoane: 10 ore 32 minute sera. Trenul accelerat: 2 ore 43 minute după amez.

2. Dela Brașov la București:

Trenul de persoane: 5 ore 30 minute dimineața. Trenul accelerat: 2 ore 33 minute după amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 5 ore 20 minute dimineața. Trenul accelerat: 2 ore 23 minute după amez.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accelerat: 2 ore 13 minute după amez. Trenul de persoane: 10 ore 17 minute sera.

Avisul d-loru abonati!

Rugam pe d-nii abonati ca la renoirea prenumeratiunii se binevoiasca a scrie pe cuponul mandatului postal si numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru pana acuma.

Totodata facem cunoscutu tuturor D-loru abonati, ca mai avem din anii trecuti numeri pentru complectarea colectiunilor „Gazetei“, precum si cateva intregi colectiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administratiune in casa de trebuinta.

Administraf. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale caili ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1890.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Brașov, Brașov-București, Brașov-Teluş, etc. Columns include station names, train types, and departure/arrival times.